

Upozorňujeme, že výchozí [es](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

španělština

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady

Swipe to change

Jak vymáhat soudní rozhodnutí?

Španělsko

1 Co znamená výkon soudních rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních?

Výkon rozhodnutí v občanských a obchodních věcech zpravidla znamená, že není-li vykonatelné rozhodnutí (např. pravomocný rozsudek) splněno povinným dobrovolně, musí navrhovatel k tomu, aby bylo zajištěno jeho splnění, podat návrh na soudní výkon. Navrhovatel (věřitel) tedy za účelem vymození dluhu, který měl odpůrce povinnost uhradit, ale neučinil tak, navrhne soudní výkon rozhodnutí a dosáhne úhrady dluhu například obstavením běžných účtů dlužníka nebo zabavením majetku dlužníka, což umožňuje, aby byly po vydražení výnosy z dražby použity k uhrazení dlužné částky věřiteli.

Výkon rozhodnutí vyplývá z mandátu španělské ústavy z roku 1978, kterým se soudci a soudy pověřují úkolem rozhodovat a vykonávat rozhodnutí (články 117 a 118 ústavy). Z tohoto důvodu jsou účastníci řízení povinni řídit se rozsudky a dalšími soudními rozhodnutími a požadovaným způsobem spolupracovat při jejich výkonu. Soudce musí zajistit splnění těchto požadavků vhodným způsobem.

Výkon soudního rozhodnutí znamená splnění toho, co bylo soudem nařízeno, tj. výkon nároku, jenž byl v plném rozsahu přiznán straně, která spor vyhrála. To může zahrnovat návrh navrhovatele (dále jen „oprávněný“) na uhrazení určité peněžní částky, právo požádat o to, aby se něco vykonalo či nevykonalo, nebo splnění uznaného práva zanesením do veřejných rejstříků, a to v závislosti na příslušném soudním rozhodnutí.

Výkon rozhodnutí může být konečný, nebo předběžný. Ve druhém případě se za určitých podmínek vykonává soudní rozhodnutí, které není dosud pravomocné, aby se zamezilo poškození věřitele v přechodném období (tj. po dobu trvání procesních úkonů v rámci řízení proti tomuto rozhodnutí, dokud není vydáno pravomocné rozhodnutí) z důvodu průtahů v řízení (články 524–537 občanského soudního řádu – *Ley de Enjuiciamiento Civil*).

2 Které orgány mohou provádět exekuci a výkon rozhodnutí?

V souladu s právními předpisy a pravidly o soudní příslušnosti jsou podle španělských právních předpisů příslušní k výkonu rozhodnutí soudci a soudy (čl. 117 odst. 3 španělské ústavy).

V souladu s ústavou a podle občanského soudního řádu (zákon 1/2000 ze dne 7. ledna 2000, BOE č. 7, 8. ledna 2000 v platném znění), který upravuje řízení o výkonu v občanských věcech, odpovídá za sledování řádného průběhu vykonávacího řízení soudce (články 545, 551, 552 a příslušná ustanovení). Soudce zahajuje řízení na návrh oprávněného, a to prostřednictvím „obecného nařízení o výkonu rozhodnutí“, které bude vydáno, jakmile bylo nařízení o výkonu rozhodnutí přezkoumáno. Soudce vydá rozhodnutí rovněž v případech, že odpůrce (dále jen „povinný“) vznese proti výkonu rozhodnutí námitku a zahájí zvláštní řízení o námitce proti výkonu rozhodnutí, jak je objasněno níže.

Soudní vykonavatelé (*Letrados de la Administración de Justicia*, dříve nazývaní „*Secretarios judiciales*“ – soudní úředníci) odpovídají za stanovení a přijetí konkrétních opatření v rámci výkonu (jako jsou žádosti o platbu, zabavení majetku povinného, obstavení běžných účtů, srážky ze mzdy atd.). Jakmile soudce vydal „obecné nařízení výkonu rozhodnutí“, sleduje soudní vykonavatel vykonávací řízení a přijímá příslušná rozhodnutí, ačkoliv v některých případech lze proti těmto rozhodnutím podat odvolání soudci.

3 Za jakých podmínek lze vydat vykonatelný právní titul nebo rozhodnutí?

V zásadě je třeba mít pravomocný rozsudek nebo soudní rozhodnutí či jiný titul, který umožňuje výkon (existují výjimky, kdy rozhodnutí není dosud konečné, je však vykonatelné, jako je předběžný výkon napadených rozhodnutí, který je přípustný za určitých podmínek).

Podle ustanovení článku 517 občanského soudního řádu týkajících se vykonávacího řízení a titulů umožňujících výkon se musí návrh na výkon rozhodnutí opírat o titul, který je vykonatelný. Vykonatelné jsou pouze tyto tituly:

Pravomocný rozsudek. Rozhodčí nálezy a mediační dohody. Mediační dohody musí být notářsky ověřené v souladu se zákonem o mediaci v občanských a obchodních věcech (*Ley de mediación en asuntos civiles y mercantiles*).

Soudní rozhodnutí schvalující nebo potvrzující soudní smíry a dohody dosažené v rámci řízení, v případě potřeby doplněné o příslušná vyjádření s cílem zaznamenat jejich konkrétní obsah.

Ověřené veřejné listiny, jsou-li prvopisem. Jedná-li se o druhopisy, musí být vydány prostřednictvím soudního rozhodnutí, jež odkazuje na osobu, která utrpí ztrátu, nebo na osobu, která ztrátu způsobila, nebo musí být vydány se souhlasem všech stran.

Obchodní smlouvy podepsané smluvními stranami a zprostředkovatelem, který je členem profesního sdružení a který je zkontroloval, je-li k nim připojeno osvědčení, v němž tento zprostředkovatel potvrzuje, že smlouva odpovídá záznamům v jeho rejstříku a datu těchto záznamů.

Zákonně vydané cenné papíry na doručitele nebo na jméno, které představují splatné pohledávky, a kupóny uvedených cenných papírů, rovněž splatné, pokud se kupóny shodují s cennými papíry a ty se ve všech případech shodují s výkazem příjmů.

Námitka padělání cenného papíru vznesená během procesu přiřazování nebrání vydání nařízení výkonu rozhodnutí, pokud se dotčené položky shodují, aniž by to mělo vliv na následnou námitku proti výkonu rozhodnutí ze strany dlužníka, který může tvrdit, že cenný papír je padělaný.

Platná osvědčení, vydaná orgány odpovědnými za rejstříky, představující zaknihované cenné papíry ve formě účetních položek uvedených v zákoně o burze cenných papírů (*Ley del Mercado de Valores*), pokud jsou doplněna kopií veřejné listiny zastupující cenné papíry nebo případně dotčenou emisí, vyžadují-li to platné právní předpisy.

V důsledku výkonu rozhodnutí a jeho nařízení platnost osvědčení uvedených v předchozím odstavci nezaniká.

Soudní příkazy stanovící maximální částku, kterou lze požadovat ve formě náhrady škody, vydané v zákonem stanovených případech v trestním řízení zahájeném v souvislosti s událostmi, na které se vztahuje povinné pojištění občanskoprávní odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel.

Ostatní procesní rozhodnutí a listiny, které jsou vykonatelné na základě tohoto či jiného zákona.

3.1 Řízení

Návrh na výkon rozhodnutí je nutno podat soudci soudu prvního stupně (*Tribunal de Primera Instancia*), který vydal rozsudek či rozhodnutí, které je předmětem výkonu. Není-li však vykonatelným titulem rozsudek, tj. nevyplývá-li ze soudního rozhodnutí či z rozhodnutí vydaného soudním vykonavatelem (např. v případě notářsky ověřených veřejných listin, které jsou vykonatelné), soudní příslušnost se určí podle zvláštních pravidel v závislosti na vztahu k věci. Nejběžnějším kritériem pro stanovení příslušnosti je bydliště žalovaného. Oprávněnému a povinnému musí být nápomocen právní poradce a musí jej zastupovat právní zástupce, s výjimkou výkonu rozhodnutí vydaných v řízeních, v nichž není stanoveno povinné právní zastoupení.

Pro ostatní případy je postup stanoven v článku 548 a násl. občanského soudního řádu. Je třeba uvést, že nařízení výkonu rozhodnutí bude vydáno pouze na žádost jedné ze stran a že bude ve formě návrhu, jak je projednáno níže. Jakmile byl soudu podán návrh na výkon rozhodnutí a za předpokladu, že jsou splněna procesní pravidla a požadavky, vyhotoví soud „obecné nařízení výkonu rozhodnutí“. Poté, co soudce nařídil výkon rozhodnutí, vydá soudní vykonavatel rozhodnutí, jež obsahuje vhodná konkrétní opatření v rámci výkonu, jakož i opatření ke sledování a šetření týkající se majetku povinného, která se zdají být s ohledem na výkon vhodná.

Výše uvedené nařízení a rozhodnutí spolu s kopií návrhu na výkon rozhodnutí jsou současně doručeny povinnému, třebaže mohou být přijata určitá opatření s cílem zabránit případnému poškození oprávněného.

V souladu s článkem 556 a násl. občanského soudního řádu může povinný vznést proti výkonu rozhodnutí námitku z určitých důvodů, a to věcných (např. uhrazení dluhu) nebo procesních (např. kvůli existenci vad při výkonu). V tomto případě je zahájeno sporné řízení, které připouští posouzení důkazů a které končí vydáním rozhodnutí o zachování nařízení výkonu či o jeho zrušení v plném rozsahu, a to zcela nebo částečně. Proti tomuto rozhodnutí lze podat opravný prostředek.

3.2 Hlavní podmínky

Jak bylo uvedeno výše, návrh na výkon rozhodnutí je nutno podat na žádost jedné ze stran, a to podáním žaloby, která obsahuje návrh na výkon rozhodnutí. Návrh na výkon rozhodnutí musí obsahovat titul, na němž se výkon zakládá, uvádět výkon požadovaný od soudu, majetek povinného, který lze zabavit, opatření k vysledování a zjištění majetku dlužníka, osobu nebo osoby, proti nimž má výkon směřovat, identifikovat tyto osoby a jejich majetkové a osobní poměry. Je-li exekučním titulem rozhodnutí soudního vykonavatele či rozsudek nebo rozhodnutí soudu odpovědného za výkon, může být návrh na výkon rozhodnutí omezen na návrh na vydání nařízení výkonu rozhodnutí s uvedením rozsudku nebo rozhodnutí, které je předmětem výkonu (článek 549 občanského soudního řádu). V ostatních případech musí být návrh na výkon rozhodnutí předložen spolu s doklady, na nichž se výkon zakládá (uvedenými v článku 550 občanského soudního řádu). Splňuje-li návrh na výkon rozhodnutí výše uvedené požadavky a umožňuje-li předložený titul nařízení výkonu rozhodnutí, bude výkon nařízen soudcem nebo nařízením soudního vykonavatele, který v případě příkázání peněžité pohledávky stanoví částku představující v rámci exekuce jistinu spolu s předběžně stanovenou částkou úroků a nákladů, aniž by bylo dotčeno následně vyrovnaní a úprava, a vždy musí určit dotčené osoby a opatření v rámci výkonu, která mají být přijata.

4 Předmět a povaha exekučních opatření

4.1 Jaký druh majetku může být předmětem výkonu soudních rozhodnutí?

Aniž je dotčen určitý nezabavitelný majetek uvedený níže, je každopádně třeba vždy zdůraznit, že opatření v rámci výkonu musí odpovídat částce, s ohledem na niž je vydán výkon rozhodnutí, takže jsou-li tato opatření nepřiměřená, může soud nařídit snížení. Nejsou-li tato opatření dostatečná, může oprávněný požádat o jejich rozšíření či posílení. Pokud oprávněný neví, jaký majetek povinný vlastní, může požádat soud o zjištění, které provádí soudní vykonavatel, a to zasláním žádosti přímo na soud, nebo prostřednictvím příslušných orgánů. Existuje však řada sazeb nebo omezení vztahujících se na zabavení a obstavení mezd a platů, jak je uvedeno níže. Výkon vyplývající z příkazu k uhrazení výživného (stanoveného v řízení o výživném mezi příbuznými nebo v řízení v rodinných věcech týkajícím se plateb výživného na děti) představuje výjimku, jelikož v tomto případě nepodléhá výkon rozhodnutí zákonným sazbám; místo toho určí částku, kterou lze zabavit, soud.

Co se týká nezabavitelného majetku, v článku 604 a násl. občanského soudního řádu je stanoveno toto (odkazy na „soudního úředníka“ je třeba považovat za odkazy na soudního vykonavatele):

Majetek zcela vyloučený z výkonu rozhodnutí. Níže uvedený majetek nemůže být zabaven za žádných okolností:

- 1 majetek, který byl prohlášen za nezcižitelný;
- 2 vedlejší práva, která nelze zcizit odděleně od hlavního práva;
- 3 majetek, který sám o sobě nemá žádnou hodnotu;
- 4 majetek, u něhož právní předpisy výslovně stanoví, že je vyloučený z výkonu rozhodnutí.

Majetek povinného, který je vyloučený z výkonu rozhodnutí. Z výkonu rozhodnutí jsou rovněž vyloučeny tyto položky:

- 1 zařízení a vybavení domácnosti, stejně jako oděvy osoby, vůči níž je výkon navrhován, a její rodiny, kromě věcí, které lze považovat za nepotřebné. Obecně věci jako potraviny, palivo a další, které jsou podle názoru soudu nezbytné k tomu, aby povinný a jím vyživované osoby žili důstojně;
- 2 knihy a nástroje, které dlužník potřebuje k výkonu povolání, umělecké činnosti nebo podnikání, není-li jejich hodnota v nepoměru k požadované pohledávce;
- 3 náboženské předměty a předměty používané k praktikování zákonně registrovaných náboženství;
- 4 částky zákonem výslovně vyloučené z výkonu rozhodnutí;
- 5 majetek a částky, které jsou v mezinárodních smlouvách ratifikovaných Španělskem výslovně vyloučené z výkonu rozhodnutí.

Co se týká zabavení mezd a důchodů, občanský soudní řád stanoví tato opatření:

1. Zabavit nelze platy, mzdy, důchody, odměny nebo podobné platby, které nepřekračují částku stanovenou jako minimální mzda (kteřou každoročně určuje vláda).
2. Platy, mzdy, odměny a důchody, které jsou vyšší než minimální mzda, lze zabavit podle tohoto sazebníku:
 - 1 za první dodatečnou částku do výše rovnající se dvojnásobku minimální mzdy, 30 %;
 - 2 za dodatečnou částku do výše rovnající se trojnásobku minimální mzdy, 50 %;
 - 3 za dodatečnou částku do výše rovnající se čtyřnásobku minimální mzdy, 60 %;
 - 4 za dodatečnou částku do výše rovnající se pětinasobku minimální mzdy, 75 %;
 - 5 za jakoukoli vyšší částku, 90 %.
3. Pokud strana, vůči níž je výkon navrhován, pobírá více než jeden plat nebo mzdu, sečtou se všechny platy nebo mzdy a nezabavitelná část se od nich odečte pouze jednou. Obdobně se sečtou platy, mzdy, důchody, odměny a podobné příjmy manželů, ledaže došlo k oddělení majetku manželů, o čemž je třeba předložit důkaz soudnímu úředníkovi.
4. Pečuje-li strana, vůči níž je výkon navrhován, o závislé osoby, může soudní úředník procentní podíly stanovené v čl. 607 odst. 2 bodech 1, 2, 3 a 4 občanského soudního řádu snížit o 10 % až 15 %.
5. Pokud jsou platy, mzdy, důchody nebo odměny zatíženy stálými nebo dočasnými srážkami veřejné povahy na základě daňových předpisů nebo předpisů v oblasti sociálního zabezpečení, použije se jako základ k určení postižitelné částky čistá částka, kterou povinný obdrží po jejich odečtení.
6. Výše uvedené odstavce tohoto článku se vztahují i na příjmy ze samostatné výdělečné a podnikatelské činnosti.

7. Částky zabavené v souladu s tímto ustanovením lze převést přímo oprávněnému na účet, který tato strana dříve určila, pokud soudní úředník odpovědný za výkon rozhodnutí k tomu udělil souhlas.

V tomto případě musí osoba nebo subjekt, který provádí zabavení a následný převod, jakož i oprávněný informovat soudního úředníka každé tři měsíce o zaslaných a obdržných částkách, s výjimkou námitek, které může předložit strana, vůči níž je výkon navrhován, a to z toho důvodu, že považuje dluh za plně splacený, a tudíž zabavení je neplatné, nebo z toho důvodu, že zajištění a převody nebyly provedeny tak, jak stanovil soudní úředník.

Rozhodnutí vydané soudním úředníkem, které umožňuje přímý převod, lze napadnout podáním opravného prostředku domáhajícího se přezkumu přímo k soudu.

4.2 Jaké jsou účinky exekučních opatření?

V případě nemovitého nebo jiného majetku, který lze zapsat do rejstříku, může soud na návrh strany žádající o výkon rozhodnutí nařídit předběžný záznam o obstavení majetku v příslušném veřejném rejstříku (obvykle rejstřík majetku, což je rejstřík nemovitosti), aby byl zaručen následný výkon.

V ostatních případech lze uložit tento druh opatření:

- hotovost: konfiskace,
- běžné účty: příkaz bance k zablokování účtů,
- mzdy: příkaz plátcí k zadržování části platby,
- úroky, výnosy a příjmy: zadržování plátcem, správa se soudním dohledem nebo platba soudou,
- cenné papíry a finanční nástroje: zadržování úroku u zdroje, oznámení orgánu dozoru nad burzou či sekundárním trhem (jsou-li cenné papíry kótovány na veřejném trhu) a oznámení emitentovi.

Ostatní movitý majetek: konfiskace.

Aby se zaručil výkon rozhodnutí, musí mimoto všechny osoby a veřejné a soukromé subjekty při provádění opatření v rámci výkonu spolupracovat (pod hrozbou pokuty nebo obvinění z pohrdání soudem, pokud tento požadavek nesplní). To znamená, že musí poskytovat informace, které se od nich požadují, nebo přijmout dotčená zajišťovací opatření a musí předat soudu veškeré dokumenty a údaje, které vlastní, bez jakýchkoli omezení kromě těch, která vyplývají z dodržování základních práv, nebo omezení, jež v určitých případech výslovně stanoví zákon.

4.3 Jak dlouho platí tato opatření?

Doba trvání opatření v rámci výkonu není stanovena; zůstávají v platnosti, než je zcela ukončen výkon. Co se týká těchto opatření, oprávněný musí v každém případě požádat o odpovídající výkon. Například v případě zabavení movitého či nemovitého majetku se bude požadovat dražba. Platba straně žádající o výkon rozhodnutí se uskuteční z peněžních prostředků získaných v dražbě. V ostatních případech, pokud se například nařizuje vydání majetku oprávněnému (např. vystěhování kvůli neplacení nájemného), budou opatření v rámci výkonu spočívat v navrácení vlastnictví majetku oprávněnému, jakmile byl nájemce porušující smlouvu z nemovitosti vypovězen.

5 Je možné podat opravný prostředek proti rozhodnutí o nařízení takového opatření?

Proti nařízení výkonu rozhodnutí se nelze odvolat. Povinný však může podat námitku, jakmile byl o výkonu rozhodnutí vyrozuměn. V tomto případě se bude konat výše zmíněné řízení o námitce. Námitku lze podat z věcných důvodů nebo z důvodu procesních vad. Tyto důvody pro podání námítky se liší podle titulu, který je předmětem výkonu (jak je stanoveno v článku 556 a násl. občanského soudního řádu, v závislosti na tom, zda se jedná o procesní rozhodnutí soudce či soudního vykonavatele, rozhodčí nález nebo mediační dohodu; rozhodnutí ukládající maximální trest v trestním řízení týkajícím se dopravních nehod; tituly uvedené v článku 517 bodech 4, 5, 6 a 7 občanského soudního řádu a jiné vykonatelné listiny uvedené v čl. 517 odst. 2 bodu 9. Námitka vycházející z nepřiměřenosti pohledávky nebo námítky založené na formálních vadách jsou upraveny v článku 558 resp. článku 559 občanského soudního řádu). Je třeba uvést, že soud mohl dříve uplatnit některé z těchto důvodů i bez návrhu (pokud soud shledá, že některé z ustanovení v nařízení výkonu rozhodnutí na základě ověřených veřejných listin, titulů nebo osvědčení může mít zneužívající povahu, musí jednat *ex officio* a strany v dané záležitosti vyslechnout, a poté vydat rozhodnutí). Strany mohou podat opravný prostředek proti rozhodnutí vydanému soudem prvního stupně prostřednictvím vyjádření k důvodům námítky. Opravný prostředek bude projednávat příslušný provinční soud (*Audiencia provincial*).

6 Existují nějaká omezení exekuce a výkonu rozhodnutí, konkrétně v souvislosti s ochranou dlužníka nebo lhůtami?

K zániku opatření v rámci výkonu může dojít uplynutím času. Opatření v rámci výkonu založené na rozsudku nebo soudním rozhodnutí, rozhodnutí soudního vykonavatele, kterým se schvaluje soudní smír nebo dohoda, již bylo dosaženo během řízení, nebo rozhodčím nálezem či mediační dohodou proto zaniká, pokud nebyl do pěti let poté, co se rozsudek nebo rozhodnutí staly pravomocnými, podán příslušný návrh na výkon rozhodnutí (článek 518 občanského soudního řádu).

Před zahájením výkonu procesních rozhodnutí (soudce nebo soudního vykonavatele) či rozhodčích nálezů nebo mediačních dohod existuje rovněž určitá čekací doba. Tato doba má poskytnout povinnému čas k dobrovolnému splnění povinnosti uložené rozhodnutím a strana, která měla ve věci úspěch, nemusí žádat o výkon. Z tohoto důvodu nelze výkon procesních rozhodnutí nebo rozhodčích nálezů či mediačních dohod nařídit ve lhůtě dvaceti dnů ode dne, k němuž výrok nabyl právní moci, nebo k němuž bylo povinnému doručeno rozhodnutí o schválení dohody nebo podpisu dohody (článek 548 občanského soudního řádu). Tato čekací doba má podpořit dobrovolné splnění povinným.

Jak je uvedeno výše v bodě 4.1, za účelem ochrany dlužníka občanský soudní řád stanoví, že se na určitý majetek výkon rozhodnutí nemůže vztahovat, jakož i kvantitativní omezení úměrná zajištění platů, mezd, odměn nebo důchodů.

Při dražbách majetku je nutno uskutečnit prodej předkladateli nejvyšší nabídky, a to alespoň za minimální částku stanovenou tak, aby byla úměrná ocenění majetku nebo výši dluhu. Tato omezení k ochraně dlužníka jsou vyšší v případě dražby nemovitosti, v níž má dlužník obvyklé bydliště (články 670 a 671 občanského soudního řádu).

Občanský soudní řád rovněž uvádí, že v zásadě není možné domáhat se výkonu, pokud úroky z nesplacené jistiny a náklady řízení přesahují 30 % jistiny (článek 575 občanského soudního řádu).

V případě exekuce na nemovitost, kde má dlužník obvyklé bydliště, nesmějí náklady, které lze požadovat od povinného, přesáhnout 5 % částky požadované v návrhu na výkon rozhodnutí (článek 575 občanského soudního řádu).

V případě zabavení majetku z hypotečního úvěru a u dlužníků, jejichž sociální a finanční situace je obzvláště zranitelná, se vystěhování z místa obvyklého bydliště odloží.

Podle článků 55 až 57 zákona o konkursu (*Ley Concursal*) nelze podat návrh na individuální nařízení výkonu rozhodnutí vůči obchodním společnostem, o jejichž úpadku již bylo rozhodnuto, jelikož vylučnou pravomoc s ohledem na výkon rozhodnutí vůči straně v úpadku má v konkursním řízení soudce. To má zabránit tomu, aby se s některými věřiteli zacházelo příznivěji než s jinými.

Poslední aktualizace: 02/08/2017

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.